

Notat om etablering av oppvekstsentre i Færder kommune

Hva er et oppvekstsenter?

Et **oppvekstsenter** er en ordning der barnehage, skole og SFO er samlokalisert og definert som en virksomhet, med felles budsjett, felles personale og ofte også en mer helhetlig pedagogikk enn det en vanligvis har på tvers av barnehage og skoler. Et oppvekstsenter kan bruke personale på tvers av barnehage, SFO og skole så lenge kompetansekrav er innfridd. Et oppvekstsenter kan også bruke ressurser som helsesykepleier, PP-rådgiver og byggdrufter sammen. Et oppvekstsenter kan drives som en (-1-) virksomhet i to (-2-) separate bygg, eller som en (-1-) virksomhet i samme bygg. Hvis det drives i samme bygg vil kommunen ha mulighet til å redusere antall formålsbygg, og dermed hente ut økonomisk innsparing.

Pedagogiske effekter av et mulig oppvekstsenter

Barnehager og skoler kan utvikle et særlig godt pedagogisk samarbeid. Et utvidet overgangsarbeid skal bygge på Færder kommune sin [plan for 5-åringens siste år i barnehage](#) og [rutine for overgang fra barnehage til skole](#), men barnehagen og skolen sikrer en trygg og god overgang for barna gjennom tiltak ut over dette. Gjennom felles planlegging og dialog legger barnehagen og skolen til rette for en helhetlig overgang der både barnehagelærere og lærere blir godt kjent med hverandres arbeidsmåter, kontekster og pedagogiske tilnærminger. Lærerne på skolen møter barna på en best mulig måte fordi de setter seg inn i barnas hverdag i barnehagen. Dette inkluderer å forstå barnehagens organisering, arbeid med rammeplanen, tverrfaglige tilnærminger og metodikk. På samme måte blir barnehagelærerne kjent med skolehverdagen. Dette bidrar til å gi et realistisk bilde av hva barna skal forberedes på, i stedet for å basere seg på egne erfaringer fra tidligere skolegang. Konkrete tiltak for overgangsarbeidet inkluderer:

- Barnehage og skole møtes jevnlig for å planlegge sammen og dele erfaringer.
- En pedagog fra skolen besøker barnehagen en dag i uken for å bygge relasjoner, være sammen og bli kjent med barna i deres kontekst, og styrke samarbeidet.
- Det planlegges og gjennomføres dager hvor barna fra barnehagen deltar i læringsaktiviteter på skolen.
- Flere ganger i uken inviteres barnehagebarna til SFO for å delta i lek. Dette gir barna mulighet til å bli kjent med skolebygget, uteområdet, andre barn og flere voksne. Gjennom disse tiltakene legges grunnlag for trygghet, tilhørighet og en god start på skolelivet. Gode overganger, helhet og sammenheng for barn og unge.

Bruk av vikarer på tvers, trygghet for barna. Samarbeid om spesialpedagog, (veiledning for skole), overgangspedagog og overgangs assistent/fagarbeider for å sikre gode overganger.

Bemanning -, færre ansatte og ansattes kompetanse utnyttes bedre og en får sterkere profesjonelle læringsfellesskap.

Administrasjonen vurderer at den pedagogiske effekten vil være noe varierende ut fra hvor mange barn oppvekstsenterets barnehage som har oppvekstsenterets skole som nærscole. En sårbarhet, og et mulig hinder for likeverdig tilbud, kan være hvis en stor andel av barnehagens barn ikke har oppvekstsenterets skole som nærscole. Uansett er potensialet for deling av pedagogisk grunnsyn og utvikling av en helhetlig pedagogikk med god progresjon og variert metodikk, stort.

Økonomiske effekter av et mulig oppvekstsenter

Etablering av oppvekstsenter vil ikke gi store økonomiske effekter på kort sikt.

Administrasjonen vurderer at innsparingseffekten på kort sikt kan være 400-600k pr. år i redusert bemanning og på litt lengre sikt, når et oppvekstsenter er godt etablert, 600-1100k pr. år. Innsparingen vil være knyttet til redusert ledelsesressurs, felles budsjetter, både personell og drift, felles personellhåndtering og nærværarbeid. Det vil muligens påløpe krav om høyere lederlønn for virksomhetsleder av et oppvekstsenter enn en barnehage eller skole, dette grunnet den nye virksomhetens størrelse og kompleksitet.

På lengre sikt vil det kunne være mulig å se noe assistent/fagarbeiderressurs på tvers og øke deltidsstillinger til 100%, men det er viktig å vurdere og følge kompetansekrav som er ulike mellom barnehage og skole.

En viss samfunnsøkonomisk effekt vurderes å kunne oppstå fordi kommunen gjør et senter i et lokalsamfunn enda sterkere med hensyn på ressursutnyttelse, se fagkompetanse på tvers, felles kompetansehevingstiltak, styrkede profesjonsfellesskap og felles ressurser som helsesykepleier, PP-rådgiver, byggdrifter med god kjennskap til de samme barna.

Administrasjon vurderer at det er knyttet en viss sårbarhet forbundet med å etablere oppvekstsentre i kommune, både med tanke på virksomhetenes kapasitet og at det ikke finnes gode modeller for etablering av oppvekstsentre i vår kommune. Ved eventuell etablering av oppvekstsentre vil det være naturlig å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse i prosessen. God medvirkning, samskaping og riktig tempo på prosessen vil være avgjørende for å lykkes. Administrasjonen vurderer at prosessen på kort sikt ikke burde ha økonomisk innsparingseffekt som hovedfokus.

Ved å etablere og drive et oppvekstsenter, der barnehage og skole er samlokalisert i et og samme bygg, vil det i tillegg kunne være økonomisk innsparingseffekt ved å redusere antall formålsbygg, der både eiendomssalg og mer effektiv byggforvaltning vil være mulig.